

У присуству начелника Генералштаба Војске Србије генерала Љубише Диковића и команданта КФОР-а генерал-мајора Гуљелма Луиђија Миљете, у Приштини је потписан Споразум о привременим оперативним процедурама након пуне релаксације Ваздушне зоне безбедности.

У име Војске Србије, Споразум је потписао заменик команданта Здружене оперативне, генерал-мајор Славољуб Јанићијевић, наводи се на сајту Министарства одбране Србије.

Ваздушна зона безбедности, која је дефинисана Војно-техничким споразумом, протеже се дуж административне линије са КиМ у ширини од 25 километара.

На сајту Кфора истовремено је саопштено да је одлука о релаксацији ваздушне зоне безбедности донета као одговор на конструктиван приступ и континуирану посвећеност Србије нормализацији балканског ваздушног простора, као и да одражава позитивну сарадњу КФОР-а и Војске Србије.

Такође се наглашава да земље НАТО уважавају и цене напредак у продубљивању односа Србије и НАТО, као и сарадњу по питањима од заједничког интереса.

(Танјуг)

Диковић у Приштини на потписивању споразума са Кфором

У присуству команданта Кфора Гуљелма Луиђија Миљете потписан Споразум о привременим оперативним процедурама након пуне релаксације Ваздушне зоне безбедности.

Пре него што су Јенс Столтенберг и Александар Вучић у Београду саопштили одлуку о укидању рестрикција у Ваздушној зони безбедности, простору од 25 километара од административне линије у правцу централне Србије, у Приштини је јуче на војном нивоу потписан споразум о томе.

– Уочи одлуке о релаксацији Ваздушне зоне безбедности, у присуству начелника Генералштаба Војске Србије генерала Љубише Диковића и команданта Кфора генерал-мајора Гуљелма Луиђија Миљете, у Приштини је потписан Споразум о привременим оперативним процедурама након пуне релаксације Ваздушне зоне безбедности. У име Војске Србије, споразум је потписао заменик команданта Здружене оперативне команде генерал-мајор Славољуб Јанићијевић – наведено је кратко на сајту Министарства одбране, на крају опширног извештаја о посети генералног секретара НАТО-а.

Тим поводом објављена је и информација на сајту Кфора, у којој се истиче да је ова одлука последица напретка и продубљивања односа Србије и НАТО-а. Истичу се конструктиван приступ Србије отварању горњег ваздушног простора изнад Косова за цивилни авио-саобраћај, као и предстојећи ангажман за отварање нижих слојева ваздушног простора за цивилну употребу. Тиме ће се добити краћи ваздушни путеви у региону, уз побољшање безбедности ваздушног саобраћаја, наводи се у овој информацији.

Међутим, Кфор не говори о укидању већ о „релаксацији“ Ваздушне зоне безбедности, што је исти термин који се користио и приликом „релаксације“ Копнене зоне безбедности (КЗБ), која је, после сукоба на југу Србије, уз јачање сарадње тадашње СРЈ и НАТО-а, заправо укинута – српској војсци је дозвољен долазак до административне линије.

У Министарству одбране јуче нису желели да детаљније образлажу споразум о Ваздушној зони безбедности, па је нејасно да ли би се она теоретски могла поново успоставити одлуком команданта Кфора, односно НАТО-а. Као и КЗБ, и она је регулисана Војно-техничким споразумом (у јавности познатијем као Кумановски споразум), којим су одређени услови под којима су Војска Југославије и МУП Србије напустили јужну покрајину, али и сарадња дојучерашњих непријатеља.

У том поратном времену, она се простирала 25 километара од административне линије, и у том појасу нису били дозвољени летови војних авиона и хеликоптера као ни распоред свих средстава ПВО: ракета, артиљерије и радара. За копнену и ваздушну зону безбедности поменути документом задужен је командант Кфора, чија би одлука била коначна и у случају било каквих неспоразума две стране. Временом је сужавана и Ваздушна зона безбедности, прво на десет а затим и на пет километара и на том простору је постојала годинама.

Та правила су стриктно поштована, тако да није било озбиљнијих инцидената. Чак и највиши руководиоци Србије, приликом посете снагама ВС-а и МУП-а у КЗБ, нису могли да на одредиште стигну директно хеликоптером, већ су слетали углавном у касарне на ободу КЗБ-а. Компликована процедура била би препрека и за санитетску евакуацију, само једном је, колико је познато јавности, таква ситуација увежбавана уз сагласност Кфора.

Представници Србије ревизију Кумановског споразума, у деловима који се односе на ваздушну и копнену зону безбедности, тражили су још 2008. године.

И даље без радара на Копаонику

Имајући у виду да између снага НАТО-а на Космету и српске војске и полиције није било инцидената од завршетка рата 1999. године, прави тест поверења између Србије и НАТО-а могло би бити постављање радара на Копаонику који се налазио тик уз административну линију. Није у функцији још од рата 1999. године, а после „релаксације“ Ваздушне зоне безбедности нема формалних препрека да српски систем ваздушног осматрања и јављања врати овај уређај на најбољу тачку за радаре у Србији. Свих ових година од званичника је било тешко добити одговор на питање зашто се, у ери

међународне сарадње са Западом, радар не врати на Копаоник. Незванично, познаваоци прилика сматрају да је разлог неучествовање Србије у регионалним иницијативама за стварање интегрисаног војног система осматрања за потребе држава региона.

М. Галовић

(Политика)